

Trajnost na Solčavskem je tradicija, ki ima pri nas že večstoletno domovinsko pravico. Širša skupnost jo je v sodobnem času prepoznala kot najboljši model za ravnovesje med človekom, okoljem in gospodarstvom. Le kako bi se sicer vse do danes ohranjale večstoletne visokogorske posesti v sožitju z majhnimi vaškimi domačijami in v ravnovesju z vsem, kar utruje trajnost v skupnosti in kljubuje škodljivim vplivom sodobne družbe.

To na Solčavskem počnemo že stoletja, le novi izzivi sodobnega časa zahtevajo drugačne pristope, večjo pozornost in skrb za ohranitev avtentičnosti območja, s pridihom arhaičnosti in nostalgije za nečim še ne izgubljenim.

Koncept trajnostnega razvoja, kot ga razumemo danes, je na Solčavskem v strategijah zapisana usmeritev že od leta 1992 dalje. Vseskozi se je koncept utrjeval na primeru upravljanja Krajinskega parka Logarska dolina, s prenosom ideje uravnoveženega gospodarskega in socialnega razvoja, ki je sprejemljiv tudi za okolje, pa je postal osnovna usmeritev uravnoveženega razvoja za celotno solčavsko območje. Številni obiski različnih interesnih skupin iz Slovenije in iz tujine so ravno na primeru našega koncepta prenašali znanje in izkušnje v svoja okolja.

Pregled dosežkov na področjih varstva okolja, gospodarskega in socialnega področja v obdobju 2017–2019

Skrb za okolje in odpadki

Iz poročil koncesionarja PUP Saubermacher je razvidno, da je bilo leta 2013 še 69,91 % mešanih komunalnih odpadkov, leta 2018 pa jih je bilo 47,54 %. V obdobju 2016–2018 se je količina mešanih komunalnih odpadkov zmanjšala za 2,26 %. Imamo lasten ekološki otok, trenutno zbiramo 11 ločenih frakcij odpadkov. Kontejner za zbiranje odpadnega papirja je nameščen tudi pri osnovni šoli in tako so že najmlajši vključeni pri spodbudah k zbiranju papirja za reciklažo. Zbiranje odpadkov poteka redno po časovnem načrtu koncesionarja. V krajinskem parku Logarska dolina imamo nameščene posode za ločevanje odpadkov za obiskovalce parka. Občane z dopisi in objavami v občinskem glasilu Utrip spodbujamo k preprečevanju odpadkov že pri njihovem nastanku in k doslednejšemu ločevanju, ko nastanejo. Turističnim ponudnikom smo sofinancirali nabavo steklenic za vodo.

Energija

Na področju racionalne rabe energije smo občane in podjetja seznanjali z razpisi Eko sklada ter jih spodbujali k rabi energetske bolj varčnih kotlov in energetske obnove stavb. Prizadevali smo si za spodbujanje rabe obnovljivih virov energije – lesne biomase. Skupnost, ki šteje 530 prebivalcev, ima dva daljinska sistema ogrevanja na lesno biomaso, na katera so priključene vse javne stavbe v centru vasi Solčava, v Logarski dolini pa večji turistični ponudniki. Vseh sodobnih kotlov na lesno biomaso je poleg dveh sistemov daljinskega ogrevanja na Solčavskem že okrog 50. Od tega je bilo v zadnjih dveh letih (2017–2019) nameščenih devet novih ogrevalnih sistemov. Lahko rečemo, da se skoraj polovica gospodinjstev ogreva s sodobnimi sistemi na lesno biomaso, druga polovica gospodinjstev pa prostore ogreva prav tako z lesno biomaso na obstoječih sistemih. S fosilnimi gorivi se praktično ne ogreva nobeno gospodinjstvo več. V krajinskem parku Logarska dolina imamo za potrebe parka električni avtomobil; električne polnilne postaje imamo na treh lokacijah, v izvajanju je investicija treh novih e-polnilnic pri turističnih ponudnikih. Ob izgradnji pločnika v Solčavi smo posodobili javno razsvetljava. V Občinskem prostorskem načrtu imamo pobude za obnovo starih energetske objekto (malih hidroelektrarn, mlinov ...), da bi z novimi investicijami povečali energetske samooskrbo.

Oskrba s pitno vodo in čiščenje komunalne odpadne vode

Na območju občine imamo dva javna vodovoda – vodovod Solčava in vodovod Logarska dolina, ki je bil na novo zgrajen leta 2018. Kakovost pitne vode na obeh vodovodih redno preverjamo z notranjim nadzorom. Prebivalce, turistične ponudnike in tudi goste opozarjamo na racionalno rabo vode. Trenutno imamo dva turistična ponudnika v postopkih preverjanja za pridobitev okoljskega znaka, ki ga priznava Zelena shema slovenskega turizma. Ponudniki si že v samih postopkih prilagajanja standardom in preverjanja prizadevajo za uporabo tehnologij za čim manjšo porabo vode in ustreznega čiščenja komunalne odpadne vode.

Leta 2018 je bilo naše območje vključeno v projekt sodelovanja Lokalnih akcijskih skupin območja Kamniško-Savinjskih Alp z naslovom Vodne zgodbe Kamniško-Savinjskih Alp. Zavedamo se bogastva vodnih virov in potenciala za razvoj turizma ter hkrati odgovornosti, da vodne vire varujemo in ohranjamo njihovo kakovost.

Občina z razpisi spodbuja vgradnjo malih čistilnih naprav in preko Režijskega obrata skrbi za pravilno delovanje skupnih čistilnih naprav. Rezultati monitoringa prečiščene komunalne odpadne vode na čistilni napravi Medica in Logarska dolina so bili v obdobju zadnjih dveh let ustrezni.

Umirjanje prometa

Občina Solčava je upravljavec krajinskega parka Logarska dolina. S pobiranjem vstopnine skrbi za umirjanje prometa in za urejanje javne turistične infrastrukture v krajinskem parku Logarska dolina. Konec junija smo zgradili pločnik v centru vasi Solčava. Povečali in uredili smo parkirišča, jih na novo označili in premestili avtobusno postajo. Prizadevamo si za mehke oblike mobilnosti in za krepitev javnega prevoza. Imamo štiri mesta za izposajo koles. Leta 2019 smo dodatno nabavili štiri električna in dve gorski kolesi.

Za umirjanje prometa smo leta 2017 namestili prikazovalnik hitrosti zunaj naselja, na odseku Logarska dolina–Solčava. Avgusta bomo pri osnovni šoli Solčava namestili prikazovalnik hitrosti, ki ga bomo imeli deset mesecev izposojenega pri Agenciji za varnost cestnega prometa.

Obiskovalce spodbujamo, da puščajo avtomobile na parkiriščih in nadaljujejo spoznavanje destinacije po urejenih pešpoteh ali s kolesom.

Podpora prebivalcem

Lokalna skupnost in organizacije, ki delujejo na področju turizma, so odprte za vprašanja in pobude občanov in za iskanje rešitev za njihove predloge. Sodelujemo v različnih projektih izobraževanja in podpiramo medgeneracijsko druženje. V centru Rinka se srečujejo člani različnih interesnih skupin prebivalcev in članov društev. Slednji uresničujejo svoje interese tudi z aktivnim delom v društvih. Občina Solčava je za podporo delovanju društev objavila tri javne razpise, na katere se je prijavilo 15 društev, skupaj pa so prejela 7123,32 EUR pomoči. Za dejavnosti na področju športa je letos namenjenih 9500,00 EUR.

Sodelovanje z mladimi poteka preko društvenih dejavnosti in vključevanja v počitniško delo v TIC Center Rinka in TIC Krajinski park Logarska dolina, kjer si nabirajo prve delovne izkušnje. Sodelovanje z osnovno šolo in vrtcem je zelo dobro.

Prebivalcem je nudena pomoč tudi pri odpravi posledic naravnih nesreč. Osveščamo jih o podnebnih spremembah, o možnih posledicah in o potrebi po prilagajanju nanje.

Komunikacija z obiskovalci

Z obiskovalci komuniciramo v turističnoinformacijskih centrih v Centru Rinka in Logarska dolina, preko spletne strani Občine Solčava, Centra Rinka, Krajinskega parka Logarska dolina in socialnih omrežij. V prenovi je spletna stran Centra Rinka, kjer bodo prebivalcem in obiskovalcem dostopne celovite informacije s področja turizma in projektov trajnostnega razvoja celotnega območja zelene destinacije Logarska dolina – Solčavsko. Obiskovalcem so na voljo tudi promocijska gradiva, v katerih jih nagovarjamo, da prihajajo kot dobrodošli gostje, ker spoštujejo odnos do narave in okolja svojih gostiteljev, odhajajo pa kot prijatelji, ki se vračajo.

Podpora kmetijstvu in gospodarstvu

Občina Solčava vsako leto objavi javne razpise za podporo investicijam v kmetijstvo in gospodarstvo. Leta 2019 je na Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Solčava prispelo 25 vlog vlagateljev, ki jim je bilo dodeljeno 21.278,51 EUR pomoči.

Na Javni razpis za dodelitev pomoči za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Solčava v letu 2019 je prispelo 12 vlog, od tega pet vlog za investicije v turizem. Vlagateljem je bilo dodeljeno skupaj 17.019,93 EUR pomoči.

Lokalna skupnost podpira tudi razvoj ekološkega kmetovanja in predelavo doma pridelanih surovin v kakovostne proizvode in vključevanje teh proizvodov v turistično potrošnjo. Občina je sodelovala s ponudniki pri vzpostavljanju medsebojnega sodelovanja in pri povezovanju za skupna prodajna mesta za lokalne produkte, ki se lahko prodajajo v prodajnih avtomatih. Prodajni avtomat je že nameščen v Krajinskem parku Logarska dolina na obračališču Rinka.

Varovanje naravne in kulturne dediščine

Pri varovanju naravne in kulturne dediščine sodelujemo s pristojnimi inštitucijami. Občina Solčava je na koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine, Slovenski etnografski muzej, naslovila pobudo za vpis solčavskega govora v Register nesnovne kulturne dediščine. Pobuda je bila s strani Slovenskega etnografskega muzeja prepoznana kot utemeljena.

Leta 2018 je bila zaključena obnova notranjosti kulturnega spomenika župnijske cerkve Marije Snežne. Dobro sodelujemo z Župnijo Solčava.

Interpretacijo naravne in kulturne dediščine vključujemo v turistične produkte. Na ta način dediščino ohranjamo živo, delno pa se razbremeni tudi pritisk na najbolj oblegane naravne vrednote, saj jih obiskovalci spoznajo preko različnih oblik interpretacije (razstave, prireditve, igrani prizori, multivizija, vodeni ogledi ...).

Izzivi na področju trajnostnega razvoja za obdobje 2020–2021

Varovanje narave in razvoj zelenih delovnih mest

...

Omejitev prometa, krepitev mehke mobilnosti in javnega prevoza

...

Povečanje samooskrbe

...

Prilagajanje podnebnim spremembam

...

Krepitev medgeneracijskega sodelovanja in skrb za mlade

...

Utrjevanje identitete kraja in krepitev lastne organiziranosti na področju turizma

...

Popis in zaščita kulturne in naravne dediščine

Solčava, julij 2019

Poročilo pripravila Bernarda Prodnik

Občina Solčava
Županja Katarina Prelesnik